

GIDA VE BESLENME GÜVENLİĞİNDE ZORLUKLAR VE FIRSATLAR: BİLİM AKADEMİLERİ VİZYONU

**Bilim Akademileri Küresel Ağı (IAP)
Gıda ve Beslenme Güvenliğinin Analizi**

Yönetici Özeti

Bütün ülkeler, Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşma çabalarının bir parçası olarak kötü beslenmenin yüküyle mücadele sorunuyla karşı karşıyadır. IAP tarafından düzenlenen ve dört bölgesel akademi ağını kapsayan bir proje, gıda ve beslenme güvenliğiyle mücadele için geniş bir yelpazede bilim fırsatlarını herkes için çevresel olarak sürdürülebilir ve kültürel olarak kabul edilebilir olan sağlıklı ve uygun bir beslenme biçimine erişim sağlama amacı ile değerlendirdi. Dört bölgesel rapor yayınlandı ve beşinci, küresel bir rapor tamamlandı, burada IAP aşağıdakileri içeren yeni noktaları vurguladı:

(1) sağlık ve refahı sağlamak için bir gıda sistemi perspektifi belirlemek, (2) verimlilik, sürdürülebilirlik ve esneklik açısından gıda üretimi ve kullanım konularını anlamak, (3) biyoloji ve diğer disiplinlerdeki son bilimsel gelişmelerden yararlanmak, (4) sağlıklı beslenme biçimlerine dönüşümü vurgulamak, (5) gıda-enerji-su-sağlık bağlantısını ele almak ve (6) bilim politikasında faaliyetleri teşvik etmek ve politika kesintilerini gidermek.

Bütün ülkeler kötü beslenme ile mücadelede çeşitli biçimlerle karşı karşıyadır: *yetersiz beslenme ve mikro-besin eksiklikleri ile aşırı kilo ve obezite*. Birleşmiş Milletler'in son verileri ilgilenilmesi gereken gıda ve beslenme güvenliğindeki endişe verici eğilimleri göstermektedir. Bilim; sağlık, beslenme, tarım, iklim değişikliği, ekoloji ve insan davranışlarını kapsayan konuların karmaşık etkileşimi ile ilgili ulusal ve küresel gıda sistemleri için sürdürülebilir çözümler bulma potansiyeline sahiptir.

Bilim Akademileri Küresel Ağı (IAP) bünyesinde yer alan bilim akademileri, bu alanlarda önemli bir ilgi ve başarı geçmişine sahiptir ve küresel, bölgesel ve ulusal düzeylerdeki kanıt tabanını güçlendirmek için geniş bir şekilde çalışmaya kendilerini adanmışlardır. Bizler, akademiler ve diğer paydaşlar arasındaki öğrenmeyi kolaylaştırmayı ve akademilerin tartışmalı konuların açıklığa kavuşturulması, kanıt tabanının geliştirilmesi ve iletilmesi ile politika seçeneklerinin seçimine dair bilgilendirmede iyi uygulamaların paylaşılmasına ve uygulanmasına nasıl katkıda bulunabileceğini göstermeyi hedefliyoruz. Bilimsel fırsatları araştırmak için akademilerin bir araya gelmesi, kanıt toplaması ve analitik işlevlerini aşağıdaki maddeleri gözeterek kullandık:

- (i) Sorumlu yeniliği desteklemek, sağlam politika geliştirmeyi iyileştirmek ve zorlukları kamuoyuna açıklamak ve şekillendirmek için mevcut bilimsel bilgi ve verileri kullanmak.*
- (ii) Yeni araştırma öncelikleri ve yakın bilgi boşlukları belirlemek için küresel bilimsel kapasite ve ortaklıklar inşa etmek.*

Bilim akademileri küresel ağı olan IAP'nin bugünkü çalışması, kurulan bölgesel akademiler ağını bir araya getirerek, toplumun önceliklerinin ele alınmasında bilimin sesinin duyulmasını sağlamak için yeni bir iş birliği tesis ediyor. "Gıda ve Beslenme Güvenliği ve Tarım" üzerine olan IAP projesinin ilk aşaması, her biri bölgedeki uzmanlardan oluşan dört paralel bölgesel akademi ağı çalışma grubunu (Afrika, Asya, Amerika ve Avrupa) kapsayacak şekilde üstün bilimden yararlanarak ve ana temaların üzerinde anlaşılan IAP şablonunun temsil ettiği ortak bir başlangıç noktasından ilerleyerek tasarlandı. Bu dört bölgesel grubun raporları 2017'nin sonlarında-2018'in ortalarında yayınlandı. IAP projesinin ikinci aşamasında, bu dört bölgesel değerlendirmeden elde edilen çıktılar, benzerlik ve farklılıklarının analizi ile birlikte, beşinci, küresel-odaklı bir rapor oluşturmak için kaynak olarak kullanılmaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SDGs), zorlukların anlaşılması ve üstesinden gelinmesi için kritik öneme sahip bir politika çerçevesi sağlar, ancak kanıta dayalı politikaların ve programların karmaşıklıklarını çözmek için bilimin müdahil olması gerekir. Gıda ve beslenme güvenliği için istenen sonucu, herkes için çevresel olarak sürdürülebilir ve kültürel olarak kabul edilebilir olan sağlıklı ve uygun bir beslenme biçimine erişimini sağlama olarak tanımlıyoruz. Gıda ve beslenme güvenliğinin sağlanmasına yönelik başlıca küresel zorluklar, artan nüfusun, kentleşmenin, iklim değişikliğinin ve diğer çevresel değişimlerin, ekonomik eşitsizliklerin ve piyasa istikrarsızlığının baskısıyla birleşmiştir. Zorlukların üstesinden gelecek tutarlı bir strateji hem arz tarafı hem de talep tarafı unsurlarını kapsamalıdır: bütün aşamaları içerecek şekilde bütünleştirici gıda sistemleri yaklaşımını, işleme, taşıma, ticaret, satın alma ve tüketme sürecine kadar ele alıyoruz. Kaynak verimliliği, çevresel sürdürülebilirlik, esneklik ve halk sağlığı gündemi konuları ele alınırken, sistemlerin yerel-küresel birbirine bağlılığı da göz önünde bulundurulmaktadır.

Yanlış beslenmenin üçlü külfetini (yetersiz beslenme, mikro-besin eksikliği ve obezite ile beraber aşırı şişmanlık) dikkate alarak, geniş bir yelpazede bilimsel fırsatları araştırıyoruz. Bizler, temel ve uygulamalı araştırmaları desteklemenin, disiplinler arası ve son teknolojilerle olan bağlantıların tutarlılığının öneminin; eğitim, öğretim ve sosyal yardım bağlantısının; büyük veri toplamanın ve paylaşmanın eş ihtiyacının ve araştırmacının yeniliğe dönüşümünü geciktiren engelleri ele almak zorunluluğunun altını çiziyoruz. Bilimsel altyapının geliştirilmesi hayati önem taşımaktadır, ancak ülkeler arasında daha fazla iş birliğinin sağlanması, bilimsel uzmanlık ve tesislerin paylaşılması ve gelişmekte olan ekonomilerde kapasite oluşturulmasına yardımcı olunması da önemlidir. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SDGs), iklim hedefleri ve ilgili konular hakkında bilimsel ve politik topluluklar arasındaki bölgeler-üstü bağlılık taahhüdünün eşlik ettiği yeni bölgeler-üstü araştırma girişimleri temin edilmelidir.

Sonuçlar IAP tarafından onaylanmak için henüz kesinleşmemiştir, ancak ortaya çıkan noktalar şunlardır:

- Sürdürülebilir gıda ve beslenme sistemlerini geliştirmek; sağlık ve refahı sağlamak için gıda işleme, gıda kayıplarının azaltılması ve pazar esnekliğinin sağlanması gibi araştırma öncelikleriyle bir sistem perspektifi belirlemek.
- Örneğin etkilerini değerlendirirken, araştırma öncelikleri ile verimlilik, sürdürülebilirlik ve kaynak çeşitliliğini göz önünde bulundurarak gıda üretimi ve kullanım konularını anlamak.
- Yeni yetiştirme teknikleri ve hassas tarım gibi araştırma öncelikleri ile biyobilimler ve diğer hızlı gelişen bilimlerdeki çeşitlilikten faydalanmak.
- Tüketici davranışlarını ve özel sektördeki yenilikleri anlamak gibi araştırma öncelikleri ile sağlıklı bir beslenme biçimine dönüşü vurgulamak.
- Farklı ekosistem hizmetleri arasındaki dengeleri gözetmek gibi araştırma öncelikleri ile gıda-enerji-su-sağlık bağlantısını ele almak.
- Araştırma üretme ve paylaşmada küresel kapasite geliştirme; kamu-özel sektör iş birliklerinin teşvik edilmesi ile esnek ve uygun yenilikçilik düzenlemelerinin geliştirilmesi gibi öncelikler konusunda bilim politikasında faaliyetleri teşvik etmek ve politika kesintilerini gidermek.

Tarım ve gıda sistemleri, Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşmak için hayati önem taşıyan araçlardır. Bununla birlikte, kolektif olarak, sürdürülebilir ve sağlıklı beslenme biçimleri için bilimsel fırsatları belirlemede daha istekli olma ihtiyacı vardır. Tarım ve gıda sistemleri belirsiz ve hızla bağlantılı bir dünyada geçiş halindedir: gezegen sınırları içinde yaşamak ve sağlıklı nüfusa sahip olmak gıda sistemlerine yeni yaklaşımlar gerektirir. Araştırma ve yenilikte ciddi birikim oluşturma ve bu kaynakları bilimsel topluluk, politika yapıcılar ve diğer paydaşlar arasındaki ilişkide harekete geçirme ihtiyacı vardır. IAP, bu öncelikler doğrultusunda tartışmayı ve hareketi sağlamaya devam etmek için akademileri ve bölgesel ağıları teşvik etmekte ve desteklemektedir.

DESTEKLEYEN AĞLAR

Prof. Dr. Yoo Hang Kim
AASSA Başkanı

Prof. Dr. Thierry Courvoisier
EASAC Başkanı

Prof. Dr. Jeremy Mcneil
IANAS Eş-başkanı

Prof. Mostapha Bousmina
NASAC Başkanı

Prof. Dr. Volker ter Meulen
IAP Başkanı